

Programowanie liniowe - podsumowanie

- Każde bazowe rozwiązanie dopuszczalne jest punktem wierzchołkowym zbioru X.
- Istnieje punkt wierzchołkowy zbioru X w którym funkcja celu zadania PL przyjmuje maksimum
- Każdemu punktowi wierzchołkowemu zbioru X odpowiada m wektorów liniowo niezależnych z danego zbioru n wektorów związanych z tym punktem.

Metody optymalizacji
Dr inż. Ewa Szlachocić

Wydział Elektroniki
studia magisterskie

Twierdzenie 6.1

Niech będzie dany układ równań liniowych

$$Ax=B$$

gdzie jest macierzą $m \times n$, $\dim x=m$, $(A)=m$, $n>m$. Jeśli istnieje rozwiązanie dopuszczalne układu równań tzn. takie, że $x \geq 0$ to istnieje również bazowe rozwiązanie dopuszczalne tzn. $x=[x_B, 0]$

Twierdzenie 6.2

Rozwiązanie dopuszczalne x zadania programowania liniowego jest punktem wierzchołkowym zbioru rozwiązań dopuszczalnych X_{OL} wtedy i tylko wtedy gdy odpowiada mu bazowe rozwiązanie dopuszczalne tzn. $x=[x_B, 0]$

Metody optymalizacji
Dr inż. Ewa Szlachocić

Wydział Elektroniki
studia magisterskie

Rozwiązania optymalne

Twierdzenie 6.3

Jeśli zadanie programowania liniowego PL posiada rozwiązanie optymalne i wszystkie rozwiązania bazowe są niezdegenerowane to za pomocą algorytmu simpleks uzyskuje się rozwiązanie optymalne po co najwyżej

$$\binom{n}{m}$$

iteracjach.

Metody optymalizacji
Dr inż. Ewa Szlachocić

Wydział Elektroniki
studia magisterskie

Przypadki szczególne cd.

II. Zadanie programowania liniowego – zadanie nieograniczone

Twierdzenie 6.4

Jeśli zadanie PL jest nieograniczone, to istnieją rozwiązania bazowe dopuszczalne x_B oraz wektor y_k taki, że:

$$y_{0k} < 0 \text{ i } y_{ik} \leq 0 \text{ dla } i=1, \dots, m$$

Wówczas zbiór rozwiązań jest pusty.

Przykład:

$$\min x_0 = -x_1 - x_2,$$

$$-x_1 - x_2 \leq 2$$

$$-x_1 + x_2 \leq 1$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

Metody optymalizacji
Dr inż. Ewa Szlachocić

Wydział Elektroniki
studia magisterskie

Przypadki szczególne cd.

III. Zadanie programowania liniowego – posiadające nieskończoną ilość rozwiązań optymalnych na zbiorze ograniczonym

- Ten przypadek wystąpi wtedy, gdy można znaleźć tablicę simpleksową, której odpowiada optymalne rozwiązanie bazowe, takie że:

$$\text{istnieje para } y_{i0} \geq 0 \text{ dla } i=1, \dots, m \text{ oraz } y_{0j} \geq 0 \text{ dla } j=1, \dots, n$$

$$\text{dla której: } (i_0, j_0), i_0 \in \{1, \dots, m\}, j_0 \in \{1, \dots, n\}$$

$$y_{0j_0} = 0, y_{i_0 0} > 0 \text{ i } y_{i_0 j_0} > 0$$

- Dla przestrzeni o wymiarze n rozwiązanie optymalne jest kombinacją wypukłą wierzchołków x^i należących do zbioru optymalnego.

$$\hat{x} = \sum_{i=1}^p \lambda_i x^i \text{ gdy } \sum_{i=1}^p \lambda_i = 1, \lambda_i \in [0,1], i=1, \dots, p$$

!! Dla rozwiązania zdegenerowanego, przypadek ten może zaistnieć również pod innymi warunkami.

Metody optymalizacji
Dr inż. Ewa Szlachocić

Wydział Elektroniki
studia magisterskie

Przypadki szczególne cd.

III. Przykład gdy jest wiele rozwiązań optymalnych na zbiorze ograniczonym

$$\max_{x \in X} x_0 = 4x_1 + 2x_2 \quad X = \left\{ x: \begin{matrix} -x_1 + x_2 \leq 4 \\ 2x_1 + x_2 \leq 6 \\ x_1, x_2 \geq 0 \end{matrix} \right\}$$

	x_1	x_2
x_0	0	-4
x_1	4	-1
x_2	6	2

	x_1	x_2
x_0	12	2
x_1	7	0.5
x_2	3	0.5

	x_1	x_2
x_0	12	2
x_1	4.66	0.33
x_2	0.66	0.33

•1 rozwiązanie bazowe optymalne w: R^2

$$x = [3, 0]^T$$

•2 rozwiązanie bazowe optymalne w: R^2

$$x = \left[\frac{2}{3}, \frac{14}{3} \right]^T$$

Zadanie posiada dwa dopuszczalne bazowe rozwiązania optymalne. Odpowiadają one dwóm wierzchołkom w zbiorze rozwiązań optymalnych.

Zbiór rozwiązań optymalnych

$$\hat{X} = \left\{ x: x = \lambda x^1 + (1-\lambda)x^2, \lambda \in [0,1] \right\} = \left\{ x: x = \left(3\lambda + \frac{2}{3}(1-\lambda), 0 + \frac{14}{3}(1-\lambda) \right), \lambda \in [0,1] \right\}$$

$$= \left\{ x: x = \left(\frac{2}{3} + \frac{7}{3}\lambda, \frac{14}{3} - \frac{14}{3}\lambda \right) \right\}$$

Metody optymalizacji
Dr inż. Ewa Szlachocić

Wydział Elektroniki
studia magisterskie

Przypadki szczególne cd.

IV. Zadanie programowania liniowego – posiadające nieskończoną ilość rozwiązań optymalnych na zbiorze nieograniczonym

Ten przypadek wystąpi wtedy, gdy można znaleźć tablicę simpleksową, której odpowiada optymalne rozwiązanie bazowe, takie że:

$$y_{0j} \geq 0 \text{ dla } i = 1, \dots, m \text{ oraz } y_{0j} \geq 0 \text{ dla } j = 1, \dots, n$$

dla której, że istnieje j_0 takie, że $y_{0j_0} = 0$ i dla wszystkich „j” zachodzi $y_{0j} = 0$ (degeneracja) bądź

$$y_{0j_0} \leq 0$$

IV. Zadanie programowania liniowego – posiadające nieskończoną ilość rozwiązań optymalnych na zbiorze nieograniczonym cd

- Rozwiązanie optymalne zadania PL przyjmuje postać parametryczną:
 - Dla $n=2$ równanie parametryczne prostej,
 - Dla $n=3$ równanie parametryczne płaszczyzny itd.

Przykład:

$$\max_{x \in X} x_0 = -2x_1 + 4x_2 \quad X = \left\{ \begin{array}{l} -2x_1 + x_2 \leq 1 \\ x_1 - 1x_2 + 2x_3 \leq 4 \\ x_1 \geq 0 \end{array} \right.$$

	x_1	x_2
x_0	0	-4
x_1	1	-2
x_2	4	-1

	x_1	x_2
x_0	4	-8
x_1	1	-2
x_2	2	-2

	x_1	x_2	x_3
x_0	8	2	0
x_1	2.33	0.66	-0.33
x_2	0.66	0.33	-0.66

Bazowe rozwiązanie optymalne: $\hat{x} = \left[\frac{2}{3}, \frac{7}{3} \right]^T$

Zbiór rozwiązań optymalnych jest półprostą: $\hat{X} = \left\{ x \in R^2 : x = \hat{x} + \left[\frac{2}{3}, \frac{1}{3} \right]^T t, t \geq 0 \right\}$

V. Zadanie programowania liniowego – zbiór rozwiązań dopuszczalnych jest zbiorem pustym - brak rozwiązania

$$X = \emptyset$$

W tej wersji metody primalnej simpleks algorytm nie potrafi stworzyć pierwszego rozwiązania bazowego dopuszczalnego z powodu wektora b, który posiada składowe ujemne.

Przykład:

$$\max_{x \in X} x_0 = x_1 + 4x_2$$

$$X = \left\{ \begin{array}{l} x_1 + x_2 \leq 4 \\ x_1 - x_2 \leq -2 \\ x_1 \geq 0 \end{array} \right.$$

	x_1	x_2
x_0	0	-4
x_1	4	1
x_2	-2	-1

$$b = \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} +4 \\ -2 \end{bmatrix}$$

Nie jest spełniony warunek dopuszczalności pierwszej tablicy simpleks

Krok 1. (start). Rozpoczynamy algorytm od znalezienia pierwszego rozwiązania bazowego dopuszczalnego. Należy sprawdzić dopuszczalność

rozwiązania:

$$y_{0j} \geq 0 \text{ dla } i = 1, \dots, m$$